Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

26.10.2026. - 30.10.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 2.11.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 26.10.2026. - 30.10.2026.

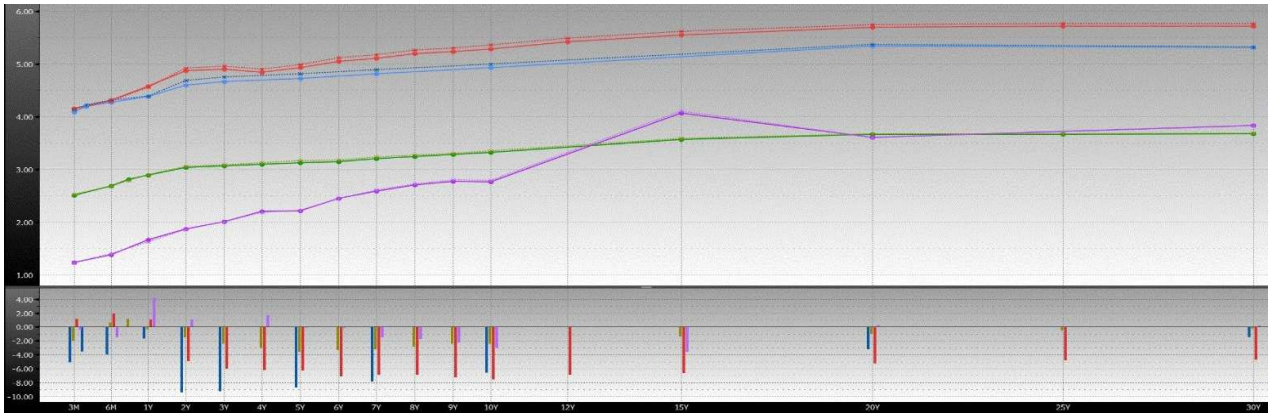
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	23.10.26	-	30.10.26		23.10.26	-	30.10.26		23.10.26	-	30.10.26		23.10.26	-	30.10.26	
2 године	3,06	-	3,04	↘	4,68	-	4,59	↘	4,91	-	4,87	↘	1,88	-	1,88	→
5 година	3,17	-	3,13	↘	4,81	-	4,72	↘	4,99	-	4,93	↘	2,23	-	2,23	→
10 година	3,35	-	3,32	↘	4,99	-	4,93	↘	5,36	-	5,28	↘	2,81	-	2,78	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	23.10.26	-	30.10.26	
3 мјесеца	2,546	-	2,528	↘
6 мјесеци	2,668	-	2,674	↗
1 година	2,919	-	2,910	↘

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 30.10.2026. године (пуне линије) и 23.10.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси њемачких државних обвезница током седмице забиљежили су смањење дуж цијеле криве приноса. **ЕЦБ је на сједници, како је и очекивано, једногласно донијела одлуку о задржавању каматних стопа непромијењеним.** ЕЦБ је саопштила да остаје посвећена враћању инфлације у средњорочном периоду на 2%, одлучивању на принципу „од састанка до састанка“, као и прилагођавању својих инструмената, ако то буде било потребно. Сматрају да ће повишене цијене енергената убрзати инфлацију како цјеновни шок буде дуже трајао те да је ЕЦБ добро позиционирана да управља тренутно високом неизвјесношћу. Предсједница ЕЦБ-а Лагард након сједнице поновила је саопштење ЕЦБ-а и изразила очекивање да ће веће каматне стопе утицати на економски раст и смањење инфлације. Лагард сматра да ће инфлација у наредним кварталима остати изнад инфлационог циља због повећаних цијена енергената, али да до сада нису примјетни значајни секундарни ефекти инфлације. Предсједница сматра да је фискална одрживост кључна за економску стабилност, јер ће неизвјесност пооштрити услове и ослабити потрошњу и инвестиције. Говорећи о кризи француског дуга, Лагард је изјавила да ЕЦБ има инструменте да реагује на сметње у трансмисионом механизму монетарне политике, ако до њих дође због турбуленција повезаних с француским обвезницама. Предсједник Дојче Бундесбанк Нагел изјавио је да одлука о задржавању каматних стопа непромијењеним није била лагана те да се не може искључити даљњи раст цијена у наредним седмицама. Нагел сматра да још нема секундарних ефеката инфлације те да ће ЕЦБ дјеловати одлучно ако то буде потребно.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Члан Управе ЕЦБ-а Циполоне изјавио је да је дигитални евро кључан за заштиту европског суверенитета и независности у платном промету. Циполоне је упозорио да се Европа у пружању основних услуга, попут платне инфраструктуре, не смије ослањати искључиво на треће стране изван ЕУ. Истакнуо је да су недавни геополитички и економски шокови у другим секторима послужили као озбиљна опомена о томе шта се може догодити ако држава или регија изгуби контролу над протоком новца. Поновио је да ће дигитални евро донијети све предности физичке готовине у дигитални свијет, гарантовати приватност и бити сигуран облик јавног новца и прихваћен у цијелој зони евра. Навео је да ће пилот-пројекат употребе дигиталног евра почети у 2027. години, а да се и даље чека усвајање легислативе у Европском парламенту како би ЕЦБ могла донијети одлуку о увођењу дигиталног евра као важеће валуте.
Члан Управног одбора ЕЦБ-а Рен изјавио је да су инфлациони ризици повишени и да треба пратити секундарне ефекте инфлације, док гувернер Банке Италије Панета очекује да ће инфлација премашити ниво од 2% у наредним кварталима.
Главни економиста ЕЦБ-а Лејн сматра да је утицај вјештачке интелигенције на инфлацију ограничен, а на економски раст и продуктивност позитиван.
Најављено је да ће предсједница Лагард поднијети оставку 7. фебруара 2027. године, девет мјесеци прије истека мандата. Овај потез долази у осјетљивом тренутку за ЕЦБ која се бори с повишеном инфлацијом узрокованом ратом у Ирану, у контексту геополитичке нестабилности, нервозних тржишта обвезница и масивне европске потрошње на одбрану и инфраструктуру. За мјесто предсједника најизгледнија су два кандидата: Пабло Ернандез де Кос, челник БИС банке Базел и бивши гувернер шпанске централне банке, и Клас Кнот, бивши гувернер холандске централне банке. Према мишљењу аналитичара, фаворит је Ернандез де Кос. Одлуку о насљеднику доноси Европски савјет.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП зона евра Q/Q	III квартал	0,2%	0,4%	0,6%
2.	БДП зона евра Y/Y	III квартал	1,1%	1,3%	1,2%
3.	Инфлација Њемачка (прелим.)	ОКТ	3,1%	2,8%	3,3%
4.	Инфлација Француска (прелим.)	ОКТ	3,6%	3,8%	3,4%
5.	Инфлација Италија (прелим.)	ОКТ	4,6%	5,6%	4,2%
6.	Инфлација Шпанија (прелим.)	ОКТ	4,9%	4,9%	5,0%
7.	Стопа незапослености – зона евра	СЕП	6,4%	6,5%	6,5%
8.	Потрошачко расположење – зона евра	ОКТ	-17,9	-17,9	-16,8
9.	ИФО пословна клима Њемачка	ОКТ	89,9	90,2	89,9

САД

Приноси америчких државних обвезница током седмице забиљежили су смањење дуж цијеле криве приноса.
ФОМЦ је, како је очекивано, задржао референтну каматну стопу на нивоу од 3,75-4,00%. За одлуку о задржавању каматне стопе на том нивоу гласало је 10 чланова ФОМЦ-а, док су два члана Кук и Хемак гласали за повећање каматне стопе. Саопштено је да ће ФОМЦ обезбиједити стабилност цијена иако инфлација остаје повишена и економија расте великом брзином. Предсједавајући Феда Ворш је након сједнице изјавио да је инфлација превисока и да је посао ФОМЦ-а да обезбиједи да инфлациона очекивања остану чврсто усидрена. Сматра да је Фед показао спремност да дјелује и не дозволи секундарне ефекте инфлације. Тренутна вјероватноћа да ће Фед на сједници 9. децембра 2026. године повећати каматну стопу за 25 базних поена износи 82%.
Предсједавајући Ворш је, такође, изнио планиране измјене распореда састанака ФОМЦ-а. Сматра да је осам сједница ФОМЦ-а у календарској години сасвим довољно и очекује да ће у 2027. години једна од тих сједница бити посвећена искључиво стратегији монетарне политике, без одлуке о каматним стопама или давања изјава, док у 2028. години очекује такве двије сједнице.

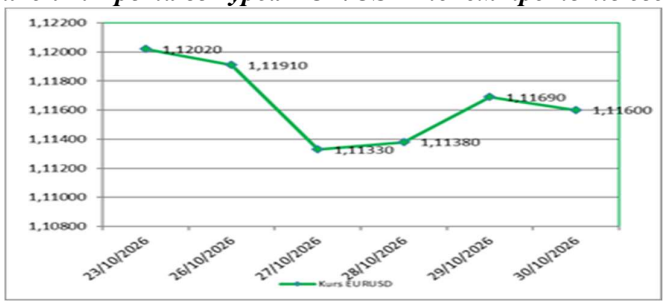
Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Предсједник Феда у Ричмонду Баркин изјавио је да Фед сигнализује постепен приступ каматним стопама у временима високе инфлације, ниске незапослености и јаке економске потражње. Предсједник Феда у Сент Луису Мусалем потврдио је да су потребна додатна повећања каматне стопе како би се инфлација смањила према инфлационом циљу. Сматра да су каматне стопе и даље повољне за економски раст иако је инфлација повишена и прије да се прошири у цијелој економији.
Званичник Феда Логан сматра да Фед треба повећати каматне стопе још најмање два пута у наредна два квартала те да је приступ заснован на постепеном повећању исправан и добар за економију. Такође сматра неприхватљивим да се инфлација не креће према циљу од 2% и да су финансијски услови у САД повољни за економију. Логан и Мусалем сматрају да Фед треба добро појаснити своју позицију инвеститорима, што је позив за већу транспарентност.
Директор Националног економског вијећа Хасет изјавио је да се раст БДП-а креће према 4% и да је шок понуде енергената главни узрок инфлације. Сматра да ће Фед реаговати ако октобарска инфлација остане повишена. Такође је изјавио да предсједник Трамп поштује независност Феда иако сматра да каматне стопе могу бити ниже, док је предсједник Трамп изјавио да Фед мрзи снижавати каматне стопе.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП Q/Q	III квартал	3,2%	3,4%	2,2%
2.	ПЦЕ индекс	СЕП	3,6%	3,6%	3,4%
3.	Базни ПЦЕ индекс	СЕП	3,1%	3,1%	3,0%
4.	Поруџбине трајних добара	СЕП	1,9%	1,8%	0,1%
5.	Потрошачко расположење Conference Board	ОКТ	81,0	91,7	84,2
6.	ПМИ пословни барометар Чикаго	ОКТ	56,0	55,3	58,8
7.	Продаја новоизграђених некретнина (у хиљадама)	СЕП	651	676	680

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен с нивоа од 1,1202 на ниво од 1,1160.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница на седмичном нивоу смањени су дуж криве приноса. На аукцији петогодишњих обвезница од 4,5 милијарди GBP у уторак принос је износио 5,04%, највиши ниво од 2008. године, а потражња је 3,5 пута премашила понуду.
Према моделу Bloomberg Economicsa, чланови МПЦ БоЕ-а упућују најјасније сигнале повећања каматне стопе од почетка 2023. године, када је инфлација износила 10%. Тржиште је у понедјељак урачунавало готово 100% вјероватноће повећања за 25 базних поена на 4,00%, на састанку 5. новембра, те још најмање три повећања до јула наредне године. Према анкети БоЕ-а, међу финансијским директорима компанија, очекивана инфлација у наредних 12 мјесеци износила је 3,4% (претходно 3,3%). Очекивани раст плата износи 3,4%. Регионални агенти БоЕ-а навели су да уговорени раст плата ове године износи 3,6%, да компаније очекују сличан раст у 2027. години те да нема доказа о преносу инфлације на плате, док је пренос трошкова на цијене за сада ограничен.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Представљени буџет предвиђа привремено удвостручење додатног пореза на добит банака на 6%, у периоду од 15 мјесеци, почевши од 1. јануара. Приход од око 1,5 милијарди GBP намијењен је помоћи домаћинствима за рачуне за енергију, укључујући једнократну исплату од 100 GBP за 20 милиона домаћинстава. Планирано је да минимална плата од априла 2027. порасте за 3,90%, на 13,21 GBP по сату. Хили је потврдио циљ издвајања за одбрану од 3% БДП-а до 2030. године, а фискални простор у односу на фискална правила у 2029/30. смањен је на 15 милијарди GBP.

Фитцх је оцијенио да је буџет у складу с очекивањима, али да ће притисци на потрошњу вјероватно знатно успорити фискалну консолидацију. Према његовим пројекцијама, дефицит у 2028. години износиће 4,2% БДП-а, изнад циља, а дуг ће порасти на 106% БДП-а, са 102% у 2025. години.

Могућност повећања прихода ограничавају рекордно пореско оптерећење и обећање Владе да неће повећавати главне порезе. Пословна удружења оцијенила су да буџету недостају одлучније мјере за раст, а дио економиста да су кључне одлуке о потрошњи одгођене. Аналитичари сматрају да буџет није донио већа изненађења.

Уред за управљање дугом повећао је план продаје обвезница за 2026/27. годину за 4,4 милијарде GBP на 250,6 милијарди GBP, с већом емисијом кратке и средње рочности и мањом емисијом дуге рочности. Нето потребе за финансирањем порасле су 7,4 милијарде GBP на 258,6 милијарди GBP, а остатак повећања од 3 милијарде GBP биће финансиран трезорским записима. Велика Британија за сервисирање дуга годишње плаћа више од 115 милијарди GBP камате.

Хили је нагласио да ће Влада смањити издатке за социјална давања, које је оцијенио неодрживим, али не грубим резовима. Ови издаци би ове године требало да премаше 11% БДП-а. Наговијестио је и да ће ресори морати припремити значајна смањења потрошње ради финансирања приоритета Владе. У писму гувернеру БоЕ-а Ендру Бејлију затражио је да се што прије убрзају измјене правила о капиталним захтјевима за банке, уклоне преклапања у регулативи и ублаже ограничења хипотекарног задуживања.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ЦБИ биланс малопродаје	ОКТ	-48	-10	-55
2.	БРЦ индекс цијена у продавницама (Г/Г)	ОКТ	1,6%	2,1%	1,4%
3.	Број одобрених хипотекарних кредита	СЕП	54.000	53.400	54.800
4.	Nationwide индекс цијена некретнина (М/М)	ОКТ	-0,2%	0,0%	-0,3%
5.	Nationwide индекс цијена стамбених некретнина (Г/Г)	ОКТ	0,6%	0,5%	0,8%

Током протекле седмице GBP је апрецирала према EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио смањење с нивоа од 0,8379 на ниво од 0,8333. У петак је GBP достигла највиши ниво у односу на EUR у посљедњих 19 мјесеци, чему су допринијели слабост EUR и очекивано повећање каматне стопе. У односу на USD, GBP је благо апрецирала, па је курс GBP/USD повећан с нивоа од 1,3374 на ниво од 1,3391.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница на седмичном нивоу остали су непромијењени на кратком и средњем дијелу криве приноса, док је принос на десетогодишњу обвезницу смањен за 3 базна поена. Приноси су претежно расли сваки дан, осим петка, када су забиљежили смањење дуж цијеле криве приноса, посебно на дужем дијелу, пратећи раст потражње за сигурном имовином на глобалним тржиштима након пада технолошких дионица. Аукција двогодишњих обвезница у току седмице забиљежила је снажну потражњу.

БоЈ је у петак задржала референтну каматну стопу на 1,25%, с омјером гласова 8:1, оцијенивши да је базна инфлација достигла ниво у складу с циљем од 2,00%, који се настоји остварити готово 14 година. Фокус је сада на спречавању ризика да инфлација пређе циљ. БоЈ је пројекцију базне инфлације за фискалну 2027. годину повећала на 2,6%, са 2,4%. Пројекцију раста БДП-а за фискалну 2026. годину повећала је на 0,7%, са 0,6%, а за 2027. годину смањила на 0,7%, са 0,8%.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Гувернер БоЈ Уеда изјавио је да је тренд инфлације углавном достигао 2,00%, али да циљ стабилне и одрживе инфлације још није остварен те да тренд није усидрен као у САД. Оцијенио је да је поново успостављен механизам раста плата и цијена. Навео је да је референтна каматна стопа и даље испод неутралног нивоа и да ће БоЈ о повећању одлучивати од сједнице до сједнице, укључујући децембарску, чиме је оставио отворену могућност повећања већ у децембру. Упозорио је на ризик да инфлација пређе циљ и на потребу праћења кретања JPY, тражње повезане с вјештачком интелигенцијом и ситуације на Блиском истоку.

Премијерка Такаичи најавила је постепено смањење субвенција за бензин и увођење субвенција за струју и гас од децембра.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи ЦИ индекс – финално	АВГ		118,0	117,6
2.	ППИ услужног сектора (Г/Г)	СЕП	3,7%	3,7%	3,5%
3.	Индекс потрошачког повјерења	ОКТ	35,1	35,0	35,4
4.	Стопа незапослености	СЕП	2,5%	2,4%	2,5%
5.	Однос броја понуђених радних мјеста и тражилаца посла	СЕП	1,18	1,19	1,18
6.	Малопродаја (Г/Г)	СЕП	3,3%	2,3%	2,9%
7.	Малопродаја (М/М)	СЕП	0,3%	-0,7%	-0,9%
8.	Индустријска производња (М/М) - прелиминарно	СЕП	1,2%	2,2%	-2,4%
9.	Индустријска производња (Г/Г) - прелиминарно	СЕП	1,5%	1,9%	2,7%
10.	Започети стамбени објекти (Г/Г)	СЕП	2,9%	-2,7%	6,1%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, па је курс EUR/JPY забиљежио повећање с нивоа од 175,72 на ниво од 175,78. И у односу на USD, JPY је депрецирао, те је курс USD/JPY повећан с нивоа од 156,87 на ниво од 157,56.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању тржишта у понедјељак цијена једног барела сирове нафте износила је 103,27 USD (EUR 92,19).

На почетку седмице цијена нафте је смањена како су дипломатске активности повећале оптимизам да би на Блиском истоку могло доћи до деескалације. Представници Саудијске Арабије, Пакистана и Турске посјетили су Техеран како би разговарали о окончању сукоба, потврдивши да се разговори настављају.

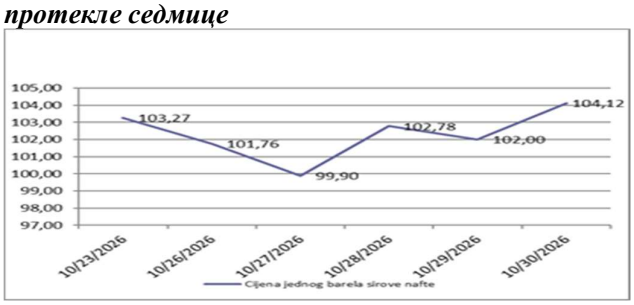
Средином седмице је цијена нафте, након два дана смањења, поново забиљежила раст услијед комбинације геополитичких тензија на Блиском истоку и неочекиваног пада америчких залиха нафте. На тржишту су се појавиле информације да су САД поручиле заливским земљама да се припреме за потенцијалне војне ударе на иранску енергетску инфраструктуру након међуизбора у САД.

У четвртак је цијена нафте благо снижена након информација да САД траже начин да покрену разговоре с Ираном о постизању мира. Аналитичари сматрају да би могло доћи до јачег пада цијене нафте ако током сљедеће седмице не дође до војних операција.

У петак је цијена овог енергента забиљежила повећање, примарно због наглог раста геополитичких тензија на Блиском истоку и страха од прекида у снабдијевању. The Wall Street Journal је потврдио да је војни врх САД предочио предсједнику Трампу нове војне опције против Ирана. Иако Трамп паралелно шаље сигнале о дипломатији, инвеститори у САД сматрају да би реторика могла прерасти у конкретне нападе након што прође гласање 3. новембра 2026. године.

Цијена једног барела нафте на крају седмице износила је 104,12 USD (EUR 93,30), што представља повећање од 0,82% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Цијена једне фине унце злата на отварању тржишта у понедјељак износила је 3.996,10 USD (EUR 3.567,31). На почетку седмице је цијена овог племенитог метала благо повећана како је дошло до пада цијене нафте и пада вјероватноће да ће Фед на састанку у сриједу повећати референтну каматну стопу.

У уторак је цијена злата поново расла након повећане куповине злата услијед претходног пада цијене испод границе од 4.000 USD. На раст цијене злата утицао је и пад цијене нафте.

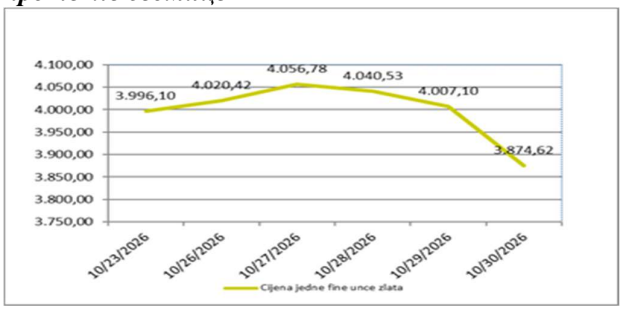
Средином седмице забиљежено је благо снижење цијене злата након што је дошло до раста цијене нафте. Привремена предсједница Венецуеле Родригез затражила је повратак венецуеланских златних резерви које су у БоЕ-у замрзнуте више од шест година, а чија је вриједност 2023. године процијењена на 1,9 милијарди USD.

У четвртак је цијена овог племенитог метала благо снижена након објаве података о америчком БДП-у и инфлацији. Вјероватноћа повећања каматне стопе Феда у децембру је износила 70%, што негативно утиче на цијену злата.

На крају седмице цијена злата забиљежила је значајно снижење због страха од избијања нових сукоба, раста цијене нафте и посљедично раста каматних стопа Феда.

Цијена једне фине унце злата на крају седмице износила је 3.874,62 USD (EUR 3.471,88), што представља смањење од 3,04% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.